

-Komprenebla, fraŭlino, - li respondis vigle. Cetere, la plej gravaj kaj potencaj personoj favoras Esperanton. Ili parolas ĉiam tre favore por nia lingvo kaj movado. Bedaŭrinde, ili ankoraŭ ne ellernis la lingvon tiel perfekte kiel mi, sed tio ja estas komprenebla: ili ne havas tempon por tio. Ho, kara fraŭlino, vi eĉ ne imagas, kiel okupitaj estas tiuj gravaj personoj! Sed tamen, ili faras por Esperanto, kiom ili povas. Ekzemple la rusa caro, s-ro Stalin, pentrigis sur la naciajn standardojn la kvin-pintajn stelojn; domaĝe estas nur, ke la pentristo ne sciis, ke nia stelo havas verdan koloron. Ankaŭ la ĉina imperiestro havas kelkajn silkvestojn kun nia insigno. Krome, se aperas Esperanta libro, li tuj presigas la duan eldonon, kion oni tre subtenas en kelkaj eminentaj rondoĵoj japanaj. Unuvort Esperante estas tre-tre progresinta! Oni uzas ĝin ĉie kaj ĉie. Eĉ en milit ĉe ŝturmoj, oni Esperante krias: "Hura!" Nur pretere mi mencias, ke s-ro Bulthuis, la fama verkisto, verkis romanon kun la sama titolo: "Hura! aŭ la Idoj de Paco".

-Belege, belege- krias la knabino. -Ho, kiel mi vin envidas! Kiel mi deziregas scii tiel multe, kiel vi! - ŝi flamis, sed poste malgajigis. - Ho, ho! se mi havas amikon tiel eminentan kia vi, kiel rapide mi progresus en la lingvo-scio! La kurso ja nur rampas, rampas.

Tiuj vortoj flatis samideanon Benda. Ilia rigardo renkontiĝis. Sekrete li komparis sin al sia edzino, kiu konstante grumbas pri lia esperantista agado.

Dume ili atingis la supron de la monto kaj sidigis sub komprenema arbo. Kelkajn momentojn ili silente observadis.

-Mi volonte helpus vin- ekparolis samideano Benda.

-Ĉu vere? - ĝojis la knabino.

-Kiel ne? Ĉu ne ĝuste por tio mi estas ja esperantisto, ke mi eduku novajn adeptojn por la movado?

-Mi dankas! - ridetis la knabino kaj pliproksimiĝis al li tiel, ke unu sentis la varmon de la alia. La atmosfero igis streĉa.

-Mi dezirus, ke ni jam estu ĉe la fino de tiu ĉi kurso- parolis la knabino kun facila ĝemo.

-Kial? Ĉu ĝi jam tudas vin?

-Ne, ne, ne, ne! - ŝi krietis. - Tute ne! Kontraŭe! Mi jam volus esti travivinta la tutan kurson kaj scii ĉion ekscieblan. Mi havas amikindon, kiu tre bone parolas Esperante, ŝi ĉiam fanfaronas, ke ŝi edziniĝis al la plej bona lernanto de la kurso, al ia komizo. Nu, mi diras tiam, ke tio ne estas tiel granda triumfo, kiel se ŝi estus edziniĝinta al la instruisto mem. Krome, ŝi rakontis ankaŭ tion, ke dank' al Esperanto jam tre multaj knabinoj edziniĝis: unu al franco, alia al ĝinno, alia al serbo ktp. Ĉu vere?

-Jes, certe! Ŝi diris la veron! - pravigis samideano Benda. Aĉetu la Enciklopedion; tie vi trovas amason da tiaj okazaĵoj, kvankam tie estas menciita apenaŭ la duono. Ekzemple mi havas konaton: ankaŭ li edziĝis por Esperanto, eĉ jam eksedziĝis brile kaj sukcese, kvankam tio ne enestas en la Enciklopedio, sed ne grave - enestas en la movado! Ankaŭ s-ro Baghy diris la saman. Ĉu vi scias, kiu li estas? Li estas la fama verkinto de la "Verdkata Testamento" kaj "Streĉitaj Kordoĵ" kaj "Vortoj de Kamarado Lanti", kiujn verkojn eldonis Raymond Schwartz en Parizo, per la helpo de SAT. Tiel estas, kara! Esperanto estas tre progresinta! Jen estas tutaj Esperanto-familioj, ekzemple s-ro Bleier kaj...

-Interese, tre tre interese! - entuziasmis la knabino. - Kara samideano, vi nenion povus de mi peti, kio ajn ĝi estus, kion mi ne plenumus, se vi promesus helpi min en la plej baldaŭ ellerno de la lingvo. Bonas en mi la sen... la sopiro fariĝi plej rapide esperantistino.

-Ho, kara, tre volonte mi faros tion! Plezure mi instruos vin ekster la kurso. Ni interkonsentu pri la tempo. Ekzemple morgaŭ... ne, ne... postmorgaŭ vespere ni povos renkontiĝi kaj poste, ĉiun duan tagon. Ĉu bone?

-Bonege, bonege! Sed mi tre timas, ke mi ne povos ellerni...

-Eh, ne timu! Mi esperas, ke tiel inteligenta knabino, kia vi, bone parolos jam post tri monatoj.

-Ĉu vere?

-Se vi dediĉos al la afero nur duonhoron tage, mia espero nepre realiĝos- li diris entuziasme. Sed poste, kvazaŭ pro subita rememoro, li rigardis sian horloĝon kaj saltleviĝis. -Ho, kara, pardonu! Mi devas kuri al la stacidomo: mia edzino kaj filsto alvenos per la vagonaro de la oka.

La knabino aspektis kvazaŭ briko estus falinta sur ŝian kapon.

-Do, ĝis revido, postmorgaŭ vespere!

-Ne, ne, sinjoro! Subite mi konvinkiĝis, ke...jes, estus domaĝe pri la tempo. Esperanto neniam venkos. Adiaŭ!

Noto de la redakcio:

AELA: Asocio de Esperantistoj Libro-amikoj.

- IPB: Internacia Proleta Esperantistaro.
- Viktinoj: romano de Julio Baghy.
- Pernasa gvidlibro: poezia faklibro de K.Kalocsay kaj S.Waringhien.
- Balthuis verkis "La Idoj de Orpheus".
- Hura: romano de Julio Baghy.
- "Verdkata Testamento": humora poemaro de Raymond Schwartz.
- "Streĉita Korĉo": lirika poemaro de Prof.L. Kolomano Kalocsay.
- Lanti: unu de la gvidantaj personoj el la ekstrem maldekstre politika tendenco de la laborista E-movado.
- ISE: Internacio de Socialistaj Esperantistoj.
- HESL: Hungara Esperantista Societo Laborista.

el "Literatura Mondo" Jul.-Aŭg.1956.

En tiu-ĉi numero ni denove republikigas prozaĵon el malnova E° revuo. Ni trovas ĝin tiel bona ke ĝi meritas rememorigon de la legantoj de E° gazetoj. Sed, kvankam tio certe ankoraŭ okazos, ni volas atentigi vin ke tio neniam iĝos sistemo de nra redakcio.

S e r e n e.

Novelito de G. Dymov.

Post kiam en Ameriko la telefono estis inaŭgurita, en la komenca periodo ĝi tute ne funkciis senripoĉe. La nunaj maljunuloj - bankieroj, negoculoj, ĵurnalistoj - eĉ nun indigne rememoras tiujn amarajn batalojn, kiujn ili faris en siaj kontoroj kaj privataj loĝejoj kontraŭ la invento konkuranta la mondon per obstina persisto. Oni rakontas pri tiu tempo, kiel la maljuna arbaristo pri la delonge forpasinta aŭtuno, kiam li feligis urson en la densa de la arbaro.

La gvidantoj de la telefonasocio ne kuraĝis montri sin surstrate, ili kaŝis sin en vilaĝoj, ekster la urbo, kiel kulpuloj, kiuj tremas antaŭ la potenco de la leĝo. La telefonistaro vivis sub la pluvego de malbenoj, tiel ke la pli superstiĉaj post kelke da tagoj forlasis sian oficon.

La ĝenerala malkontento ion post ion iĝis jam minaca. La telefonasocio kun rapida decido establis "plendkontoron". La kontoro estis en grandega halo, kiu plenplenigis jam kelkajn minutojn post la malfermo. Kiuj ne povis enveni, tiuj serpentis en longaj vicoj ekstere sur la strato. La homserpento kvaroble ĉirkaŭis la konstruaĵon kaj kreskis de minuto al minuto. La homoj atendis dum horoj. Ke ili povu paŝi antaŭ la promesplena tablon.

Kaj ĉe tiu tablo, kie oni disdonis juston, favoron kaj bonferon kaj kie ĉiu povis esprimi siajn amarajn sentojn, sidis korpulenta sinjorino, ĉirkaŭe 60-jara. Laŭ sia vizaĝo ŝi similis al la farino Katerino la dua; en la neĝblanka harkrono estis amaso de harpingloj. Kun senlino milde kaj delikata rideto, sen la plej eta signo de malpacienco ŝi aŭskultis la plendon de la popolo, de la malesperaj telefonabonantoj. Ŝia majesta ekster ŝia pacienco, ŝia amika rigardo, ŝiaj bluaĵ okuloj, ŝia milda voĉo ofikis kiel balzamo.

-Ni esploras la aferon. Ni faros ĉion. Trankviliĝu- ŝi diris kaj oni trankviliĝis. La skurgitaj humoroj glatiĝis, oni ĉerpis novan esperon, denove alvidis ilin la belo de la vivo.

-Dionhoron mi atendis je la kontakto!- plendis sinjorino. -Pri-pensu! Dionhoron! Ne tolereble!

-Estu trankvila. Ni aranĝos ĉion.- diris Katerina la dua.

-Mia telefono sonoris dum la tuta nokto senĉese, ĝemis alia.-

Mi ne povis fermi la okulojn. Elĉerpigis mia tuta forto, mi frenemigis!

-Ni reordigos- respondis la blankharulino kaj adiaŭis la plendanton per milda kapgesto.

Kaj tiel estis la afero en la dua, tria tagoj - dum sepajnaj. La 77.777-a plendanto paŝis al la tablo kaj deklaris:

-Lincoln estis eminentulo!

-Trankviliĝu. Ni riparos- respondis la sinjorino kun sia plej bela rideto.

-Washington ŝtalis pomon en sia infanaĝo el la fruktoĝardeno de la najbaro!

-Ni esploras. Ni aranĝos ĉion- diris pace la sinjorino kaj kapjesis. Ĉar la ununura kaj neantutabilebla oficistino de la plendkontoro estis senespare - surda.

el "Literatura Mondo" Sept.-Okt.1956.

